

Vlaams
Parlement

stuk **36** (2014) – Nr. 2
ingediend op 18 december 2014 (2014-2015)

Verslag

van het Rekenhof

Rekeningenboek over 2013

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en
Begroting
uitgebracht door de heer Jos Lantmeeters

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Hofkens.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, de dames Lieve Maes, Grete Remen, de heer Paul Van Miert;

de heren Jenne De Potter, Kris Peeters, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;

de heren Bart Somers, Bart Tommelein;

de heren Jan Bertels, John Crombez;

de heer Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

de heer Piet De Bruyn, mevrouw Annick De Ridder, de heren Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;

de heren Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Rik Daems, Willem-Frederik Schiltz;

de dames Michèle Hostekint, Güler Turan;

de heer Wouter Vanbesien.

Toegevoegde leden:

mevrouw Barbara Bonte.

Stukken in het dossier:

36 (2014) – Nr. 1: Rekeningenboek van het Rekenhof

INHOUD

1. Toelichting door de heer Jan Debucquoy, raadsheer bij het Rekenhof	4
2. Bespreking	8
Gebruikte afkortingen	10
Bijlage: zie dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak het verslag van het Rekenhof over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap op haar vergadering van 14 oktober 2014. De PowerPointpresentatie van het Rekenhof is te vinden op de [dossierpagina](http://dossierpagina.vlaamsparlement.be) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door de heer Jan Debucquoy, raadsheer bij het Rekenhof

De heer *Jan Debucquoy* wijst er bij het begin van zijn toelichting op dat de structuur van de algemene rekeningen overeenkomt met die van de uitgavenbegroting, met name wat de 13 departementen, de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid en de 29 diensten voor afzonderlijk beheer betreft. Hij onderstreept dat zij geen geconsolideerd overzicht bieden, aangezien daarnaast heel wat openbare instellingen aparte begrotingen en rekeningen hebben. Omdat die goed zijn voor niet minder dan 25 percent van de uitgaven, moeten zij meegerekend worden met het oog op een volledig beeld.

Anderzijds hoeven van Europa een tiental rechtspersonen niet meegeteld te worden voor de berekening van het vorderingensaldo volgens de regels van ESR 2010. Daartoe behoren de instellingen met code 11001 (Aquafin, IMEC, de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, de T-groep van de VDAB), die voldoende eigen inkomsten genereren om buiten de sector overheid beschouwd te worden. Verder gaat het om code 12901 (de pensioenkassen van de VRT en het Vlaams Parlement) en 1314 (Vlaams Zorgfonds), die door het INR tot de sociale zekerheid worden gerekend.

De spreker onderstreept dat dit volledige beeld dus niet geboden wordt door de algemene rekeningen, maar wel door de geconsolideerde cijfers volgens ESR 2010, die het INR – en niet het Rekenhof – vaststelt. Op het moment dat voorliggend verslag werd ingediend werkte het INR overigens nog met de oudere methodologie ESR 1995, waardoor de betreffende cijfers op het einde van het rapport in feite verouderd zijn. Het INR bewaakt streng welke van de ondertussen al ongeveer 230 afzonderlijke rechtspersonen tot de overheid behoren. Daarin zitten onder meer 32 hogescholen en universiteiten en sinds 1 september ook alle sociale kredietmaatschappijen.

De algemene rekeningen bestaan uit een jaarrekening met een balans en een resultatenrekening, evenals een rapport over de uitvoering van de begroting in de vorm van een geïntegreerde boekhouding. Verder schrijft het Rekendecreet voldoende toelichtingen voor en rapportering over de aansluiting van beide.

De kalender is strikt: de algemene rekeningen moeten ingediend worden voor 31 maart, waar de Vlaamse Regering ook effectief is in geslaagd. Nadat zij heeft gereageerd op de opmerkingen van het Rekenhof, moet dat laatste zijn rapport voorleggen voor 1 juli, waarna het idealiter in de eerste weken van die maand wordt besproken in het Vlaams Parlement. Dat het dit jaar pas in oktober wordt geagendeerd is een gevolg van de verkiezingen. Vervolgens dient de regering ten laatste eind oktober een ontwerp in over de goedkeuring van de algemene rekeningen. Tot slot publiceert het Rekenhof zijn rekeningenboek, waarin op een meer gedetailleerde manier verslag wordt uitgebracht.

De rekeningen van de Vlaamse rechtspersonen hebben dezelfde structuur, al verschilt de kalender licht, omdat ook de bedrijfsrevisor een rol te spelen heeft. De periode eindigt bovendien reeds op 30 juni aangezien de rechtspersonen niet hoeven te rapporteren aan het parlement en er evenmin achteraf een goedkeuring vereist is. Het is aan het Rekenhof om eventueel opmerkingen te formuleren in het rekeningenboek.

Gezien er meer dan 300 entiteiten zijn, moeten de werkzaamheden strikt opgevolgd worden door overheid en Rekenhof, wat samenwerking met alle controleactoren vereist. Met het Instituut van de Bedrijfseconomisten en met de Interne Audit van de Vlaamse Administratie verloopt die samenwerking zeer goed, bevestigt de spreker, wat belangrijk is voor de informatie-uitwisseling. De methodologische aanpak werd de laatste jaren grondig hervormd. Zo werd heel wat expertise uit de Big Four¹ kantoren binnengehaald op het vlak van risicoanalyse. De spreker merkt op dat, anders dan de algemene rekening, niet alle rekeningen van de Vlaamse rechtspersonen tijdig zijn voorgelegd. De ESR-geconsolideerde raming door het INR werd op 23 april 2014 overgemaakt. Het instituut stelde de cijfers definitief vast in september.

Daarop gaat de heer Debucquoy nader in op de rapportering over de uitvoering van de begroting. Bijna 97 percent van de begrote uitgaven is effectief gebeurd. Een onderbenutting van 3 percent noemt hij relatief goed, want de buurlanden halen maximum 2 percent. Het genoemde percentage wordt ook gebruikt ter beoordeling van de raming voor 2015. Zeer goed is ook dat de regering in 2013 niet bijkomend heeft hoeven te lenen voor de uitvoering van haar begroting en dat zij alle begrote aflossingen ook werkelijk heeft uitgevoerd, dankzij de terugbetalingen door KBC.

Wat de DAB's betreft, blijken de cijfers van begroting en uitvoering heel moeilijk vergelijkbaar, omdat zij hun overschotten kunnen overdragen naar het volgende jaar. Het summiere karakter van hun boekhouding roept vragen op over het nut ervan. Het Rekenhof beveelt dan ook aan er volwaardige boekhoudkundige entiteiten van te maken dan wel ze voortaan als IVA's te integreren in de boekhouding van het departement.

Verder merkt het Rekenhof op dat de rapportering door Vlaamse Regering wel veel en gedetailleerde cijfers bevat maar geen inhoudelijke bespreking of analyse, hoewel het decreet dat voorschrijft. Klassiek is ook het probleem van de toewijzing aan het juiste begrotingsjaar, waarvan de spreker drie gevallen noemt. Het eerste, de afrekening van de ontvangsten uit gedeelde en samengevoegde belastingen, had in 2013 slechts een verwaarloosbaar effect van 0,7 miljoen euro. Het tweede betreft de betaling van voorschotten door entiteiten met een overschot, zoals het Minafonds ten gunste van de exploitanten. Het derde betreft – omgekeerd – het doorschuiven van facturen naar een volgend begrotingsjaar door entiteiten met een tekort, zoals MOW. In beide laatste gevallen bracht het Rekenhof correcties aan, die werden bevestigd door het INR. Omdat de passende toewijzing aan het juiste begrotingsjaar van belang is voor het vorderingensaldo, bepleit de heer Dubucquoy nauwlettend toezicht.

Daarop presenteert hij een tabel met de benuttingsgraad van de vier grootste departementen (de tabellen zijn terug te vinden in de elektronische bijlage op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be). Bij de drie grootste is hij zeer hoog, bij de vierde schommelt dat van jaar tot jaar. De volgende tabel toont de departementen met de laagste benutting. De zeer lage benutting bij Financiën en Begroting is voornamelijk te wijten aan ongebruikte provisies – wat op zich een goede zaak is – maar ook voor meer dan 500 miljoen euro aan niet opgenomen kredieten voor kapitaalparticipaties in overheidsbedrijven, waarvan 150 miljoen euro voor het Energiebedrijf en 100 miljoen euro voor de Limburgse Reconversie maatschappij (die in de plaats de vorm aannam van een achtergestelde lening door PMV).

¹ Benaming voor de vier grootste internationale adviesbureaus (Deloitte, PwC, EY, KPMG).

Ook het zeer kleine departement DAR haalt slechts een benutting van 85 percent. Idem bij LNE. De onderbenutting bij Ruimtelijke Ordening, waar de grootste uitgaven zitten bij de agentschappen, werd eerder reeds omstandig toegelicht.

Vervolgens overloopt hij de balans en de resultatenrekening. De eerste zegt niet zoveel omdat de hoofdbrok, de materiële vaste activa, nog steeds wordt afgeschreven volgens een verouderd koninklijk besluit uit 1976. De regels houden geen rekening met de economische levensduur van de projecten. Gevolg is dat de waardering van de activa niet overeenkomt met de economische werkelijkheid. De financiële activa stegen licht doordat in het voorafgaande jaar, waarin de nieuwe regeling voor het eerst werd toegepast, de opname van een aantal activa vergeten was.

De vorderingen vormen een beleidsrelevant cijfer gezien zij informeren over de tijdigheid van de inning. Het gedaalde cijfer voor die van langer dan een jaar slaat hoofdzakelijk op de lening aan KBC. Die op korte termijn stijgen licht. Ze zijn voor twee derde te wijten aan het Vlaams Fiscaal Platform (VFP), maar de regering licht te weinig toe of ze slaagt in de tijdige inning. Het zou de komende jaren in elk geval moeten dalen, stelt de spreker.

Wat de passiva betreft, waardeert de heer Debucquoy dat de langetermijnschulden zijn gedaald, voornamelijk door de KBC-terugbetalingen. Die op maximum één jaar bleven min of meer stabiel. Vanwege de lage rente werden heel wat schulden op korte termijn gefinancierd. Anderzijds moet men ook hier weer opmerken dat heel wat schulden bij de rechtspersonen zitten, waarvoor hij verwijst naar de geconsolideerde rekening.

Een resultatenrekening is nuttig per departement of entiteit maar weinigzeggend indien gegroepeerd. Men moet ook voorzichtig vergelijken, want de daling bij bezoldigingen bijvoorbeeld wordt verklaard door een eenmalige aanpassing aan de ESR-regels in 2012 voor de wedden van de maand december. Bovendien zitten de meeste bij de rechtspersonen en die van het onderwijzend personeel in de inkomensoverdrachten. Ook hier is de ontbrekende toelichting betreurenswaardig, concludeert de spreker.

De eerste categorie van rechtspersonen is die van de klassieke agentschappen, opgesomd in artikel 4 van het Rekendecreet. Van hun rekeningen werd een groter aantal dan vorig jaar tijdig voorgelegd. Op 30 juni ontbrak nog een vijfde van de verplichte verklaringen door een bedrijfsrevisor, tegenover de helft vorig jaar. Gezien de controle nog volop bezig is, verwijst hij voor een gedetailleerde analyse naar het Rekeningenboek over 2013. Dat hun aantal door de strengere regels van ESR 2010 sterk toenam, vormt een uitdaging.

Tot slot behandelt de spreker de geconsolideerde rekening, zoals gezegd volgens de oude methodologie ESR 1995 en gebaseerd op de raming die de Vlaamse overheid meedeelde aan het INR in april 2014. Daarbij worden alle interne verrichtingen geneutraliseerd, de deelnemingen afgetrokken (omdat er activa tegenover staan), evenals de schuldaflossingen. Op te merken valt dat door ESR 1995 de luchthavens van Antwerpen en Oostende nog buiten de overheid werden beschouwd. Verder zijn er nog enkele andere correcties.

Daarop overloopt hij wat er conceptueel veranderd is in de definitief vastgestelde cijfers op basis van ESR 2010, die te vinden zijn op de website van de Nationale Bank. Om te beginnen is Eurostat heel streng geworden in de – verruimde – bepaling van de perimeter van de overheid na de kritiek die het kreeg op zijn onderschatting van het Griekse tekort. Voortaan vraagt ook het INR de rekeningen op van alle entiteiten die mogelijk verband houden met de overheid. Er werden er meer dan 1600 bekeken, waarvan er 700 binnen de sector overheid

werden geklasseerd. Het betreft voornamelijk intercommunales, autonome gemeentebedrijven en lokale publieke ondernemingen, naast alle sociale huisvestings- of kredietmaatschappijen.

Daarnaast zijn ook de regels voor publiek-private samenwerking verstrengd. Terwijl het vroeger volstond dat de meerderheid van de bouw-, vraag- en beschikbaarheidsrisico's bij de private partner zat om de uitgaven als buiten de overheid te beschouwen, kijkt men voortaan ook naar de aard van de financiële instrumenten. Welnu, heel wat Vlaamse pps-projecten werden gefinancierd met een kapitaalinbreng van de overheid, wat hogere risico's meebrengt bij problemen dan de schuldfinanciering door de privépartner. Ook overheidsgaranties en herfinanciering worden bekeken. Gevolg is dat heel wat van die projecten een nieuwe classificatie kregen als behorend tot de overheid.

In dit verband kwamen er tot slot ook strengere regels voor de voorwaardelijke investeringsbijdragen, die niet, zoals normale investeringsbijdragen, worden geboekt op het moment dat de betaling verplicht is, namelijk bij de verwezenlijking, maar worden gespreid over de duur van de schuldaflissing door de privépartner. Op vraag van Eurostat kijkt het INR voortaan naar de economische werkelijkheid, waarbij de VIPA-investeringen feitelijk beschouwd worden als normale investeringsbijdragen en dus niet langer als te spreiden in de tijd.

Eurostat past de strengere regels met terugwerkende kracht toe, tot en met 1995, waarbij alle reeds voltooide werken aan het opleveringsjaar worden toegewezen en alle latere beschikbaarheidsvergoedingen geschrapt. Daar doen de Engelsen, die al onder Thatcher met pps begonnen, hun voordeel mee, maar bij ons zijn helaas veel schoolgebouwen en het Masterplan Antwerpen nog niet (volledig) gerealiseerd. Voor de retroactieve toepassing is gelobbyd, vermoedt de spreker.

Het Rekenhof is heel voorzichtig in de toepassing van de nieuwe ESR-regels en laat de interpretatie volledig over aan het INR. In een eerste fase heeft het instituut de cijfers herwerkt tot en met 2010. Nieuw is ook dat er voor het eerst geconsolideerde cijfers zijn per deeloverheid, waarbij de spreker de sterke rol onderstreept die het instituut werd toebedeeld in het toezicht op de afspraken tussen de deelstaten. Opvallend is dat de nieuwe berekening leidt tot een daling van 701 miljoen euro tussen 2012 en 2013, voornamelijk te wijten aan een toename van meer dan 637 miljoen euro aan activa in het kader van pps. Voor de voorafgaande jaren zijn de verschillen kleiner.

Hij merkt nog op dat het laatste getal in de vergelijkende tabel een raming is door de Vlaamse overheid zelf. Het verschil van 550 miljoen euro met ESR 2010 is het resultaat van enerzijds de toename door de uitbreiding van de perimeter, de neutralisering van de responsabiliseringsbijdrage en de nieuwe regels voor telefoonlicenties, en anderzijds de vermindering door VIPA en overige pps.

De heer Debucquoy wijst er ook op dat door de nieuwe regels de geconsolideerde schuld van de Vlaamse Gemeenschap stijgt tot 16,4 miljard euro. Het verschil van meer dan 10 miljard euro is voornamelijk te wijten aan de nieuwe classificatie van de huisvestingsmaatschappijen en aan VIPA.

Hij eindigt zijn toelichting met de mededeling dat de minister voor een deel van de opmerkingen een rechtzetting voor volgend jaar beloofde. Op heel wat andere werd echter niet ingegaan. De spreker besluit wel dat er de laatste jaren een gestage verbetering is en vraagt dat die inspanning wordt voortgezet. Hij vraagt nogmaals aandacht voor de DAB-boekhouding, de toelichtingen, de aanrekening op het juiste begrotingsjaar, de duiding van oninbare vorderingen bij het VFP en de tijdige voorlegging van alle rekeningen binnen de consolidatiekring overheid.

2. Bespreking

De heer *John Crombez* is verrast door de – weliswaar hoffelijk geformuleerde – kritiek over het doorschuiven van facturen, het niet op het juiste jaar aanrekenen van uitgaven, de ontbrekende goedkeuring voor een vijfde van de entiteiten en het gebrek aan overeenkomst met de economische werkelijkheid. Dat zijn geen kleinigheden. Vraag blijft ook op welke basis het regeerakkoord is gebouwd gezien de boekhoudkundige verschuivingen en de gewijzigde regels van Eurostat. Over tal van belangrijke posten is er te weinig informatie.

Hij dringt er nogmaals op aan dat de commissie de omrekening van het nominale naar het structurele pad krijgt. Hij dringt aan op een grondige bespreking met de minister. Klopt het, in de vergelijking van ESR 1995 en 2010 voor begrotingsjaar 2013, dat de drie elementen die een positieve bijdrage leveren van ruim 280 miljoen euro, eenmalig zijn?

Hij stelt vast dat de vorige minister van Begroting alvast niet inging op de opmerkingen van het Rekenhof over de aanrekening op begrotingsjaren, de financiële rapportering van de DAB's, de gebrekkige informatie over de vaste activa, de oninbare vorderingen van VMSW, de toelichting bij de vorderingen van het VFP, de kosten bij de inkomensoverdrachten en de onvolledigheid van de consolidatieperimeter.

Op zijn vraag legt de heer *Jan Debucquoy* uit dat de cijfers over de vorderingen voorzichtig moeten geïnterpreteerd worden omdat de Vlaamse overheid geleidelijk federale belastingen overneemt. De stijging van de vorderingen op maximum 1 jaar wordt wellicht verklaard door de overname van de verkeersbelasting in 2013.

De heer *John Crombez* blijft erbij dat het om een groot bedrag gaat, ter waarde van tien keer de besparing in het onderwijs.

De heer *Jan Debucquoy* antwoordt dat het Rekenhof net daarom een betere toelichting vraagt, zodat de evolutie van het cijfers de komende jaren beter kan gevolgd worden.

De heer *John Crombez* stelt voor dat het VFP wordt uitgenodigd voor dergelijke toelichting, in het licht van de komende begrotingsbesprekingen.

De heer *Jan Debucquoy* vult aan dat het Rekenhof ook voor de rechtspersonen bekijkt in welke mate zij erin slagen hun vorderingen tijdig te innen en geeft de sociale leningen als voorbeeld.

De heer *Matthias Diependaele* merkt op dat de wanbetaling van de verkeersbelasting daalde van 5 tot 6 percent ten tijde van de federale inning naar 2 tot 3 percent nu. Hij erkent dat het probleem ook elders bestaat, maar vindt dit eerder voorwerp van politieke ondervraging van de minister.

De heer *John Crombez* blijft erbij dat de ontbrekende toelichting nodig is voor de aanvang van de begrotingsbesprekingen. Ook over de onbeantwoorde vragen van het Rekenhof moet met de nieuwe minister gesproken worden. Hij merkt verder op dat ook de herberekening van de geconsolideerde schuld tot meer dan 16 miljard euro een begrotingsplan op langere termijn vereist, liefst op 10 jaar. Door al de genoemde onbeantwoorde opmerkingen van het Rekenhof wordt het nominale saldo elk jaar moeilijker te beoordelen. Tot slot vat hij zijn vragen en verzoeken nog een keer samen.

Ook de heer *Björn Rzoska* vindt het belangrijk om de nieuwe minister te horen over de opmerkingen van het Rekenhof die zonder gevolg zijn gebleven. Hij stelt vast dat tot nu toe geen enkele poging van deze en vorige regeringen om schuld buiten de begroting te houden, is gelukt. Op een gegeven moment komt de schuld er altijd toch in terecht, zoals bijvoorbeeld VIPA in 2013. Het lid vindt het verder onvoorstelbaar dat een entiteit binnen de overheidsperimeter als PMV na herhaaldelijk aandringen nog altijd niet tijdig haar jaarverslag voorlegt. Zijn fractie vraagt overleg met de minister over deze belangrijke informatie.

De heer *Matthias Diependaele* ziet niet waarom de minister niet, net als de vorige, zou aanwezig zijn op een politieke discussie. In de vorige legislatuur werden trouwens al stappen gezet om geleidelijk van nominaal naar structureel te gaan, maar het lid erkent dat nog een deel van de weg te gaan is. Hij verwacht dat de minister in haar beleidsnota uiteen zal zetten hoe zij daar verder mee omgaat.

Hoe verhoudt zich het percentage van 3,1% onderbenutting tot de voorbije 5 tot 10 jaar?

De heer *Jan Debucquoy* antwoordt dat de reservering voor de responsabiliseringsbijdrage inderdaad eenmalig is gezien de definitieve regeling in de nieuwe financieringswet om haar onmiddellijk af te trekken van de door te storten ontvangsten. Wat de telefoonlicenties betreft, werd een akkoord bereikt in het Overlegcomité om een deel van de federaal geïnde opbrengsten van de gunning voor de vierde generatie, toe te wijzen aan de gewesten en de gemeenschappen. De spreker denkt dat ook deze ontvangsten eenmalig zijn. De toewijzing van de VIPA-schuld verloopt in functie van de oplevering en daarvoor zal er dus wel een effect zijn in 2014 en 2015.

Europa heeft zijn begrotingsnorm structureel gemaakt. De moeilijkheid is om hem te verdelen over de federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen. Daarnaast moet ook een gemeenschappelijke methodologie worden afgesproken. De benutting was in 2013 hoger dan in 2012. Hij herinnert aan de technische tabel die de vorige minister daarover verstrekke. Op die van de rechtspersonen heeft hij geen zicht. Verder herhaalt hij zijn eerdere opmerking dat het moeilijk is om meer dan 98 percent uit te geven, wat het buitenland bevestigt. Alle historische gemiddelden lagen tussen 2 en 3 percent onderbenutting.

Op vraag van de heer *Matthias Diependaele* legt de heer *Lieven Tydgat*, eerste auditeur bij het Rekenhof, nog uit dat het aandeel van de verslagen die nog niet binnen waren, het moment betreft waarop het voorliggende rapport werd ingediend. Intussen zijn de meeste rekeningen wel doorgestuurd, evenals de verslagen van de revisoren.

De heer *John Crombez* blijft erbij dat ze binnen moesten zijn op 21 april om het Rekenhof toe te laten een analyse te maken, waarop de heer *Lieven Tydgat* verzekert dat er in het kader van single audits gewerkt wordt aan afspraken met de bedrijfsrevisoren. Dat neemt niet weg, repliceert de heer *John Crombez*, dat de door het Rekendecreet voorgeschreven toelichting bij de cijferlawine in belangrijke mate ontbreekt.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Jos LANTMEETERS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Eurostat	statistical office of the European Union
IMEC	Interuniversitair Micro-elektronicacentrum
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IVA	intern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
pps	publiek-private samenwerking
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VFP	Vlaams Fiscaal Platform
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie